

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Elišky Cihlářové v právní věci žalobce: **T. M. K.**, zastoupeného matkou: M.-G. D. jako zákonnou zástupkyní, právně zastoupeného JUDr. Miroslavem Kozmíkem, advokátem se sídlem Smetanova 17, 602 00 Brno, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, proti rozhodnutí ze dne 18. 2. 2003, č. j. OAM-4066/VL-01-06-2002, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2004, č. j. 55 Az 588/2003-38,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2004, č. j. 55 Az 588/2003-38, **se z r u š u j e**, a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 18. 2. 2003 neudělil žalovaný žalobci azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu; současně vyslovil, že na žalobce se nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, a rozhodnutí vydané v I. stupni potvrdil.

V žalobě proti tomuto rozhodnutí žalobce obecně namítl, že správní orgán porušil § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 33 odst. 2, § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu, jejichž ustanovení citoval. Porušen byl podle něj i § 12 zákona o azylu, protože žalobce splňuje podmínky pro udělení azylu uvedené v tomto ustanovení, resp. minimálně pro vztažení překážky vycestování ve smyslu § 91 tohoto zákona. Proto navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Krajský soud v Brně vyzval žalobce usnesením ze dne 2. 7. 2003 mj. k tomu, aby označil žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových nebo právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Žalobce reagoval podáním ze dne 6. 8. 2003; v něm uvedl, že jeho maminka přijela do České republiky proto, že jí jehovisté v Rumunsku vyhrožovali zabitím, pokud nepřestoupí na jejich víru, a několikrát ji i napadli. V Rumunsku byla jeho matka bezdomovcem; v ČR naproti tomu žije s žalobcovým otcem, který tu má povolen trvalý pobyt. Nyní je jeho matka opět těhotná a chce se svým druhem založit řádnou rodinu uzavřením manželství.

Krajský soud v Brně žalobu odmítl usnesením ze dne 31. 5. 2004, neboť podle jeho názoru nespĺňovala zákonem stanovené náležitosti. Původní žaloba byla v podstatě jen holým vyjádřením nesouhlasu s rozhodnutím žalovaného a neobsahovala žádné žalobní body; ani poté, co soud žalobce vyzval k jejich doplnění, však tento nedostatek nebyl zhojen. Jak soud uvádí, žalobce v doplnění toliko „popsal problémy své matky, která byla v Rumunsku bezdomovcem. Dále uvedl, že jeho rodiče chtějí uzavřít manželství, aby byli řádná rodina“. Tímto doplňujícím podáním žalobce sice soudu sdělil jisté skutečnosti, ovšem nejsou z něj zřejmé skutkové důvody, pro něž má žalobce napadené rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Žalobce tedy výzvě soudu nedostal, a jeho podání tak nadále trpí vadami, které znemožňují soudu meritorně přezkoumat napadené rozhodnutí. Soudu tak nezbylo než žalobcovo podání odmítnout pro neodstranění vad podání podle § 37 odst. 5 s. ř. s.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) včas kasační stížnost z důvodu nesprávného posouzení právní otázky a nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci [§ 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. V řízení nebyly podle něj dostatečně zjišťovány okolnosti, které vedly jeho matku k opuštění vlasti. Tyto okolnosti naplňovaly pojem „pronásledování“ ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu a byly vyvolány příslušností jeho matky k určité rasové a etnické skupině (v doplnění kasační stížnosti stěžovatel upřesnil, že jeho matka je romské národnosti). Neustálé pronásledování stěžovatelovy matky a celé komunity, fyzické napadání policí a nemožnost dovolat se práva vzbudilo ve stěžovatelově matce odůvodněný strach; proto svou zemi opustila. Českou republiku si zvolila proto, že tu má stěžovatelova otec, s nímž chce uzavřít manželství, a žijí tu též její příbuzní.

Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Požádal též o to, aby jeho kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek; tato žádost se však – s ohledem na věcné rozhodnutí o kasační stížnosti – stala bezpředmětnou.

Nejvyšší správní soud v souladu s § 109 odst. 3 s. ř. s. nejprve posuzoval, zda řízení před soudem I. stupně nebylo zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.], zda nebylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, a zda jeho rozhodnutí není nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] či nicotné. Dospěl přitom k závěru, že usnesení krajského soudu trpí nedostatkem důvodů, který způsobuje jeho nepřezkoumatelnost [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

Stěžovatel ve své žalobě pouze obecně citoval zákonná ustanovení, která podle něj byla porušena (četná ustanovení správního řádu, jakož i § 12 zákona o azylu).

V doplnění žaloby učiněném k výzvě soudu pak uvedl, že jeho matku v Rumunsku fyzicky napadali jehovisté a také jí vyhrožovali zabitím, pokud nepřestoupí na jejich víru; dodal též, že zatímco v Rumunsku byla jeho matka bezdomovcem, zde žije se stěžovatelovým otcem a hodlá s ním uzavřít manželství. Soud jeho žalobu odmítl s tím, že ani po doplnění neobsahovala žádné žalobní body; poukázal přitom na obsah doplňujícího podání, v němž stěžovatel „popsal problémy své matky, která byla v Rumunsku bezdomovcem“ a zmínil se též o tom, že jeho matka chce uzavřít manželství s jeho otcem. Tímto podáním stěžovatel toliko sdělil soudu jisté skutečnosti; podle soudu jím ale nedoplnil žádné skutkové důvody, pro něž má rozhodnutí žalovaného za nezákonné.

Ze závěrů krajského soudu však není zřejmé, jaký zásadní rozdíl spatřuje v tomto konkrétním případě mezi „skutečnostmi“ a „skutkovými důvody“. Jelikož stěžovatel ve své původní žalobě uvedl jen ustanovení právních předpisů (resp. jejich text), měl soud zkoumat, zda skutková tvrzení obsažená v doplnění žaloby navazují na takto formulovanou původní žalobu, tedy zda je možno přiřadit je k některým z citovaných ustanovení, aby tak byl zhojen nedostatek skutkových důvodů, jímž původní žaloba trpěla. To však soud neučinil: konstatoval toliko, že ani po doplnění nejsou patrné skutkové důvody nezákonnosti, které stěžovatel ve své věci spatřuje. Tento strohý závěr nepodložil krajský soud žádnými úvahami, z kterých by byl zřejmý jeho myšlenkový postup. Navíc soud rekapituloval doplnění žaloby jen zčásti: zcela opomněl tu pasáž, podle níž byla stěžovatelova matka ve své vlasti obětí výhrůžek a násilí ze strany jehovistů, a také zmínku o tom, že v současnosti je stěžovatelova matka opět těhotná s jeho otcem. Není tak zřejmé, proč některé části doplňujícího podání citoval doslova a jiné – kvalitativně totožné – zcela pominul, popř. je zobecnil pod pojmem „problémy“. Krajiní stručnost a obecnost, s níž krajský soud zhodnotil konkrétní stěžovatelovo doplňující podání, je navíc v nepoměru s rozsahem zbytku odůvodnění: to se nese převážně v obecné rovině a nijak nepřispívá k přesvědčivosti rozhodnutí, resp. jednoznačně účastníkovi neobjasňuje, proč se soud jeho žalobou věcně nezabýval, případně za jakých okolností by se jí mohl zabývat.

Jelikož napadené usnesení Krajského soudu v Brně trpí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů, Nejvyšší správní soud je zrušil (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.) a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm je soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku: bude se proto s přihlédnutím ke shora uvedeným argumentům řádně zabývat tím, zda je stěžovatelova žaloba neprojednatelná i po doplnění, jak je stěžovatel učinil svým podáním ze dne 6. 8. 2003, a svůj závěr náležitě zdůvodní. V novém řízení o žalobě rozhodne Krajský soud v Brně i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. září 2005

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu